

Дибовський Р. С.,
здобувач вищої освіти спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
Науковий керівник: **Тищенко С. І.,**
доцент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ ТА ПРИВАТНОМУ СЕКТОРАХ: ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Інформаційні технології відіграють вирішальну роль у сучасному управлінні державою, місцевим самоврядуванням, суб'єктами господарювання. Вони є основою для розвитку електронного урядування, забезпечують прозорість та відкритість влади, а також сприяють залученню громадян до управлінських процесів.

Актуальність цієї теми полягає в тому, що сучасний світ переживає значні зміни через розвиток цифрових технологій. Це впливає на всі сфери життя, включаючи бізнес та економіку. Відкриваються нові можливості для оптимізації процесів, підвищення ефективності та взаємодії між суб'єктами господарювання.

Цифрова трансформація відкриває шлях до інтеграції передових технологій, таких як штучний інтелект, великі дані та Інтернет речей, що дозволяє компаніям аналізувати великі обсяги даних для прийняття обґрунтованих рішень. Використання автоматизованих систем і роботизованих процесів не тільки підвищує продуктивність, але й забезпечує більшу гнучкість у відповіді на зміни ринкових умов. Це також сприяє створенню нових бізнес-моделей, які можуть бути більш орієнтовані на клієнта та екологічно стійкі. З огляду на це, організації повинні зосередитися на розвитку навичок своїх працівників, щоб вони могли ефективно працювати з новітніми технологіями та адаптуватися до постійно змінюваного цифрового ландшафту. Таким чином, цифрова трансформація не лише відкриває нові можливості для зростання та інновацій, але й є ключовим елементом у підтримці конкурентоспроможності на глобальному рівні.

Розвинене громадянське суспільство сьогодні – це тісна взаємодія та взаємозалежність між системою державного управління та цифровими технологіями, що призводить до формування нових категоріальних понять, як «цифрова економіка» та «цифрове суспільство», що відбувається в наслідок діджитального переходу від застарілих технологій індустріального суспільства [1]. Цей перехід до «цифрової економіки» та «цифрового суспільства» вимагає від державних інституцій не лише адаптації до нових технологічних реалій, але й активного сприяння цифровій інклюзії та освіти. Важливим аспектом є забезпечення доступу до цифрових ресурсів для всіх верств населення, що дозволить громадянам бути не просто споживачами цифрового контенту, але й

активними учасниками цифрової економіки. Цифровізація державних послуг спрощує взаємодію між громадянами та урядом, підвищуючи прозорість та ефективність управління. Також, вона відкриває нові можливості для підприємців та стартапів, стимулюючи інновації та конкуренцію. Однак, для досягнення цих переваг, необхідно подолати ряд викликів, включаючи кібербезпеку, приватність даних та цифровий розрив. Врешті-решт, цифрова трансформація може стати каталізатором для розвитку громадянського суспільства, де кожен громадянин має можливість впливати на формування політики та прийняття рішень на всіх рівнях управління.

Цифрові проєкти платформи “Дія” стали ключовим елементом цифрової трансформації в Україні, особливо під час воєнного стану [1]. Вони демонструють, як інновації можуть адаптуватися до екстремальних умов та продовжувати надавати необхідні послуги громадянам. Наприклад, сервіс “єДокумент” дозволив українцям, які втратили свої паперові документи під час війни, підтверджувати свою особу за допомогою цифрових посвідчень [3]. Програма “єПідтримка” та інші цифрові ініціативи сприяли підтримці економіки та соціальної сфери, надаючи можливість використання “ковідної тисячі” для допомоги Збройним силам [3]. Це підкреслює гнучкість та важливість цифрових рішень у кризових ситуаціях. У період воєнного стану Міністерство цифрової трансформації України та інші державні органи активізували впровадження цифрових технологій, що сприяло відновленню країни та розвитку інноваційних проєктів у сфері цифрової економіки. Це включає залучення додаткових фінансових ресурсів для технологічного прогресу та поглиблення міжнародної співпраці у сфері цифрової трансформації [4].

Разом з перевагами існують і певні недоліки щодо використання інформаційних технологій в управлінні. Існуючі на сьогодні види господарської діяльності перебувають на різних етапах перетворень, обумовлених розвитком цифрових технологій, ступінь опанування яких суспільством свідчить про фундаментальне зрушення та поглиблення процесів цифрової трансформації [2].

Тобто етап розвитку цифрової технології не зможе застосуватися в господарстві по деяким причинам, а саме: через відсутність певної інфраструктури, до якої складно використати цифрові технології, або у випадках коли існуюча інфраструктура не готова до впровадження передових технологій, то це може ускладнити процес трансформації, наприклад, відсутність швидкого інтернету або недостатня кількість цифрових сервісів. Деякі суб’єкти господарювання можуть бути не готові до змін, пов’язаних з цифровою трансформацією.

На разі є економічні обмеження та з цих причин впровадження цифрових технологій може вимагати значних інвестицій, якщо підприємства не мають достатньо ресурсів, то це може затримати перехід до цифрового середовища.

Існують стратегії, які можуть допомогти компаніям подолати ці бар’єри. До таких стратегій належить використання відкритого програмного забезпечення, співпраця з університетами та науково-дослідними інститутами для спільної розробки технологій, а також залучення державних субсидій та грантів. Крім того, підприємства можуть розглянути можливість створення

консорціумів для спільного інвестування в цифрові інновації, що дозволить розподілити витрати та ризики. Цифрова трансформація не завжди вимагає великих початкових інвестицій; іноді невеликі, але розумні кроки можуть принести значні переваги, наприклад, через оптимізацію існуючих процесів та впровадження ефективного управління даними.

Список використаних джерел

1. Тимченко, М. С. Цифрова трансформація публічного управління в Україні. URL:<https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2860>
2. Скорик, О. О., Рябоконт, Н. П., Цифрова трансформація моделі публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії. URL:http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf
3. Національний інститут стратегічних досліджень. ТОП-10 електронних сервісів для допомоги українцям під час війни. URL:<https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/top-10-elektronnykh-servisiv-dlya-dopomohy-ukrayintsyam-pid-chas-viyny>
4. Національний інститут стратегічних досліджень. Цифрова трансформація економіки України в умовах війни. Жовтень 2023 року. URL:<https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-v-umovakh-viyny-zhovten-2023>
5. Кабінет міністрів України. Деякі питання функціонування правового режиму Дія Сіті у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні. постанова від 29 березня 2022 р. № 382. URL:<https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-funkcionuvannya-pravovogo-rezhimu-diya-siti-u-zvyazku-iz-vvedennyam-voyennogo-stanu-v-ukrayini-382>